

LIVESTREAM 30.07.2024

KĨ NĂNG LÀM DẠNG BÀI

NGHỊ LUẬN BÀN VỀ **CÁCH THỨC, GIẢI PHÁP**

LƯU Ý: HỌC SINH CẦN XEM ĐẦY ĐỦ THEO ĐÚNG THỨ TỰ CÁC BUỔI HỌC KĨ NĂNG TỪ ĐẦU THÁNG 07 ĐỂ NẮM CHẮC CÁCH LÀM, KHÔNG BỎ BẤT CỨ BUỔI NÀO.

**** Cách thức, giải pháp: những hình thức để hóa giải các vấn đề còn tồn đọng trong đời sống cá nhân hoặc đời sống xã hội → hướng tới những kết quả tích cực. (lan tỏa những điều tích cực, hạn chế những điều xấu xí)**

I. ĐẶC ĐIỂM KIỂU BÀI:

- Dấu hiệu nhận biết:

+ Xuất hiện trực tiếp các từ như “giải pháp”, “cách thức” ở trong đề bài.

VD: Anh/Chị hãy viết đoạn văn 200 chữ/bài văn 600 chữ bàn về cách thức để ...

- giảm bớt hiện tượng bạo lực học đường
- hạn chế tình trạng học sinh nói chuyện riêng trong giờ
- giảm tình trạng học tủ của học sinh lớp 12
- người trẻ chủ động hơn trong việc học tập
- ...

+ Những từ ngữ có liên quan đến việc tìm kiếm giải pháp: *Làm thế nào...? Cần làm gì...?*

+ Có thể nâng cao hơn một chút trong cách đặt vấn đề (VD: sử dụng những từ ngữ có tính ẩn dụ, học sinh hiểu ý nghĩa của từ đó để định hướng được yêu cầu đề)

Thay vì hỏi: bàn về **cách thức** để thành công → bàn về **con đường** để đi tới thành công.

+ Trách nhiệm của (...A...) trong (...) → cũng là dạng đề bàn về cách thức, giải pháp, trả lời cho câu hỏi A cần làm gì?

VD:

- Trách nhiệm của **người trẻ** trong việc gìn giữ văn hóa dân tộc ở thời đại mới. → Người trẻ **cần làm gì** để gìn giữ văn hóa dân tộc ở thời đại mới?
- Trách nhiệm của **thầy cô giáo** trong việc truyền tình yêu lịch sử đến với học trò. → Thầy cô giáo **cần làm gì** để truyền tình yêu lịch sử đến với học trò?

- **Yêu cầu trọng tâm:**

Bài viết phải tập trung làm rõ được CÁCH THỨC, GIẢI PHÁP cho vấn đề mà đề bài đặt ra. Với các dạng khác, giải pháp có thể chỉ cần 1 câu văn ngắn gọn hoặc 1 vài ý sơ lược, nhưng với dạng đề này, phải dành phần lớn “bút lực” để thể hiện được những cách hợp lý.

VD:

Anh/Chị suy nghĩ gì về bạo lực học đường? => Triển khai dạng hiện tượng đời sống như ta đã học.

Anh/Chị hãy đưa ra cách thức để giảm bớt tình trạng bạo lực học đường. => Dạng bàn về cách thức, giải pháp.

Anh/Chị suy nghĩ gì về lối sống cống hiến của người trẻ Việt Nam hiện nay? => Có thể là dạng hiện tượng đời sống/cũng có thể triển khai theo dạng tư tưởng đạo lý tốt đẹp.

Theo anh/chị, làm thế nào để người trẻ Việt Nam sống cống hiến cho đất nước?
=> Dạng bàn về cách thức, giải pháp.

⇒ Đôi khi, cùng 1 vấn đề, nhưng cách ĐẶT YÊU CẦU Ở ĐỀ BÀI SẼ KHÁC, cần tập trung đọc kĩ đề để thực hiện đúng yêu cầu.

II. DÀN Ý CHUNG THAM KHẢO:

****Lưu ý:** Đây là dàn ý mang tính tham khảo, không phải dàn ý duy nhất.
Học sinh có thể triển khai linh hoạt dựa trên gợi ý này.

1. Đoạn văn:

- Mở đoạn: tùy theo yêu cầu của đề (nếu đề có yêu cầu về phương pháp trình bày đoạn văn thì câu mở đoạn cần đúng hình thức của kiểu đoạn văn ấy) ~ 3 dòng
- Giải thích VĐNL (trả lời cho câu hỏi: VĐNL là gì?) ~ 3 dòng
- Bình luận về VĐNL: (tùy theo đó là VĐ gì, ta sẽ có hướng bình sao cho phù hợp) ~ 4 – 6 dòng

+ Nếu là VĐ tư tưởng đạo lý: Bạn có thể bàn về ý nghĩa, giá trị của tư tưởng tốt đẹp và hậu quả tiêu cực của tư tưởng không chuẩn mực, chưa tốt đẹp.

+ Nếu là hiện tượng đời sống: Bạn có thể bàn về hiện trạng của vấn đề (mức độ phổ biến, lan tỏa của hiện tượng ấy trong đời sống hiện tại)

- Bàn về cách thức, giải pháp: ~ 10 – 14 dòng => đi sâu nhất vì đề tập trung hỏi vào giải pháp

VD:

+ Giải pháp từ cá nhân:

- Nâng cao nhận thức, hiểu biết về VĐNL

- Có những hành động thiết thực: lan tỏa, tuyên truyền đúng đắn về VĐNL
- ...

+ Giải pháp từ gia đình:

- Ông bà, bố mẹ, anh chị em trong nhà bảo ban nhau về VĐNL – khích lệ những điều tích cực, tạo môi trường an toàn và đáng tin cậy cho con em mình
- Người thân trong gia đình có những bài học đường đời ý nghĩa, thiết thực, định hướng tốt cho con em của mình.

+ Giải pháp từ truyền thông đại chúng: có những hình thức tuyên truyền đúng đắn, đa dạng, phong phú và hấp dẫn về VĐNL → lan tỏa những góc nhìn tích cực và những sự lựa chọn tốt đẹp.

- Trong đoạn có 01 dẫn chứng thực tế phù hợp, có thể linh hoạt về vị trí dẫn chứng. ~ 3 dòng
- Liên hệ bản thân ngắn gọn, cô đọng (có thể để ở vị trí câu cuối cùng – câu kết đoạn).

2. Bài văn:

Mở bài:

Dù MB trực tiếp hay gián tiếp, bạn vẫn cần giới thiệu được VĐNL mà đề bài yêu cầu. (cách thức/giải pháp để ...)

Cách mở bài: MB từ một trích dẫn; MB từ một câu chuyện (có thể là truyện ngụ ngôn, có thể là truyện cổ tích,... có liên quan tới VĐNL); MB từ chính trải nghiệm cá nhân của bản thân người viết; MB từ 1 dẫn chứng thực tế (số liệu, cá nhân, tổ chức, sự kiện,...);...

Thân bài: Có thể phát triển từ dàn ý tham khảo với đoạn văn ở trên. Từng ý ở bài văn đều có thể triển khai sâu hơn, rộng hơn, để tổng thể bài làm hấp dẫn, đủ đầy.

- **Giải thích:** VĐNL là gì? (nêu khái niệm, đưa ra các biểu hiện đa dạng trong đời sống, có thể đan xen dẫn chứng thực tế,...)
- **Bình luận:** (phù hợp với vấn đề cụ thể) → cần phát triển sâu hơn so với viết đoạn văn.

+ Nếu là VĐ tư tưởng đạo lý: Bạn có thể bàn về ý nghĩa, giá trị của tư tưởng tốt đẹp và hậu quả tiêu cực của tư tưởng không chuẩn mực, chưa tốt đẹp.

+ Nếu là hiện tượng đời sống: Bạn có thể bàn về hiện trạng của vấn đề (mức độ phổ biến, lan tỏa của hiện tượng ấy trong đời sống hiện tại) + hệ quả của hiện tượng (những giá trị tích cực đối với hiện tượng tốt; còn với hiện tượng xấu ta bàn về hậu quả không tốt đẹp mà nó mang tới)

- **Bàn về giải pháp, cách thức** => Đây vẫn phải là phần quan trọng nhất, cốt lõi nhất, dung lượng dài nhất. Có thể đưa ra nhiều giải pháp đa dạng và phong phú hơn khi viết đoạn văn ngắn. (nên bình luận được ngắn gọn về giải pháp, tránh chỉ liệt kê)

+ Giải pháp từ cá nhân

+ Giải pháp từ gia đình

+ Giải pháp từ nhà trường

+ Giải pháp từ xã hội (các tổ chức, các phương tiện truyền thông đại chúng,...)

- Trong bài văn có thể có khoảng 2 dẫn chứng thực tế, cụ thể, phù hợp với bài viết của mình. Nếu các bạn chọn 01 dẫn chứng thôi thì nên phân tích dẫn chứng ấy kĩ càng một chút để tránh làm bài bị nông.

Kết bài:

- **Khẳng định lại VĐNL**
- **Đan xen liên hệ bản thân hoặc liên hệ thời đại phù hợp**

LUYỆN TẬP

Theo em, làm thế nào để việc học Văn trở nên thú vị hơn với học sinh THPT?

Tìm ý:

- Làm cho học sinh nhận thức được tầm quan trọng thực sự của việc học Văn (học Văn giúp rèn luyện tư duy, nâng cao năng lực cảm thụ, giúp người học tự tin hơn để đưa ra tiếng nói của chính mình với thế giới rộng lớn ngoài kia, mở rộng hiểu biết của mỗi người,...)
- Đa dạng hình thức học tập để trải nghiệm học trở nên thú vị, hấp dẫn, gần gũi nhất (học Văn qua âm nhạc, phim ảnh, hội họa, ...)
- Liên kết giữa văn học và đời sống
- Văn học chữa lành những vết thương tâm hồn → kết nối văn với những vấn đề tâm lý để tìm cách khắc phục, xoa dịu, vỗ về...
- Có các hoạt động ngoại khóa phù hợp (các cuộc trò chuyện trao đổi, các cuộc thi, các buổi trải nghiệm nghệ thuật: phim, kịch,...)
- ...

Triển khai viết đoạn văn: (tham khảo)

Ở cấp độ Trung học phổ thông, Ngữ Văn là một môn học quan trọng và bắt buộc với nhiều khối thi, tuy nhiên môn học này vẫn nhận nhiều sự hiểu nhầm, phủ nhận đến từ chính người học. *(dẫn dắt từ hiện trạng)* Vì thế, *ta cần phải đa dạng hình thức học tập để trải nghiệm văn học trở nên hấp dẫn hơn*, “giải oan” cho môn học rất thú vị này. *(giới thiệu VĐNL)* **Đầu tiên**, tôi nghĩ bản thân thầy cô giáo phải giúp học sinh nhận thức được rõ ràng về sứ mệnh của văn học. *(giải pháp 1)* Học văn không chỉ là chặng

đường để chinh phục điểm số, đó còn là hành trình ta mở rộng hiểu biết, nâng cao năng lực cảm thụ, rèn luyện tư duy, hoàn thiện bản thân giữa thế gian rộng lớn. (làm rõ cho giải pháp 1) Bên cạnh đó, mỗi học sinh cần tự mình chủ động đa dạng hóa trải nghiệm ngôn từ với nhiều hình thức: đọc sách, nghe báo đài, tập viết lách mỗi ngày để rèn thói quen tỏ bày những suy nghĩ của chính mình, ... (giải pháp 2) Việc nỗ lực sử dụng ngôn ngữ trong nhiều tình huống đời sống như một cách thực hành văn học thường xuyên; khiến ta ngày càng tự tin hơn trong việc nói, viết, chia sẻ ý kiến. (làm rõ giải pháp 2) Việc thay đổi hình thức dạy và học theo chương trình mới của Bộ Giáo dục và Đào tạo là một bước tiến quan trọng để trải nghiệm văn học thực sự trọn vẹn hơn. (dẫn chứng) Cá nhân tôi từng cho rằng Văn là một môn đầy cứng nhắc; nhưng khi được đồng hành với những thầy cô giáo tâm huyết, tôi đã tìm ra được “con đường” thú vị để chinh phục văn học và khám phá chính mình. (liên hệ bản thân)

